

**Зеленський Олександр Федорович,
вчитель-методист зарубіжної літератури**

**Турнір “Мистецький олімп”
(позакласний захід для учнів 9 – 11 класів)**

Мета:

- **навчальна:** узагальнити і закріпити набуті знання з курсу “Художня культура”;
- **розвивальна:** розвивати спостережливість, пам’ять, увагу, фантазію, образне мислення;
- **виховна:** виховувати художній та естетичний смак, емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва, почуття колективізму та відповідальності.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран; музичний центр; секундомір зі звуковим супроводом; слайд-презентація; картки із завданнями; ємності з водою, фарби, пензлі, серветки для витирання рук і пензлів, папір для малювання, кольорові олівці, фломастери, маркери.

Попередня підготовка: ознайомлення учнів із правилами проведення КВК; підготовка музичного супроводу, номерів самодіяльності, а також зали для проведення заходу; виготовлення учнями сувенірів для гостей та членів журі; формування команд (по 7 гравців), які обирають капітана, дають назву команді, створюють емблему та готують девіз команди. Привітання суперникам та членам журі.

Очікувані результати: сформованість в учнів ціннісного ставлення до мистецтва; розширення та збагачення знань.

Хід гри

На сцені – плакат: “Vita brevis est, ars longa” – “Життя коротке, а мистецтво вічне”. (Гіппократ)

Перед початком КВК звучить музика:

- 1. М. Скорик. “Мелодія”.*
- 2. Р. Паулс. Музика із кінофільму “Театр”.*
- 3. Приємна мелодія перед початком КВК.*
- 4. Приємна мелодія.*
- 5. Музика на початок КВК.*
- 6. Музика для читання поезій. (на її фоні ведучий промовляє свої слова).*

Ведучий. Дорогі друзі, ми зібралися у цій затишній залі, щоб поговорити про те, що є одвічним – про мистецтво. І сьогодні ми вкотре спробуємо довести, що мистецтво – одна з найважливіших складових життя, важлива умова й запорука розвитку інтелекту людини та прогресу цивілізації. Як відомо, кожна епоха залишає свою культурну спадщину, яка неодмінно відображена у витворах мистецтва. Мистецтво – це радість для людини, в ньому проявляється її творчість і талант. Там, де відсутня творчість, немає руху вперед. Недаремно говорять: “Життя без праці – злодійство, життя без мистецтва – варварство”. Тож творімо красу, плекаймо її в своїй душі!

Святе мистецтво! В пензлі чи пері
Є сила дати вічність кожній рисі,
Хмарині, що пливе в небесній висі,
Веселих промінців химерній грі;

Вони спиняють порух віт вгорі
І подорожніх, що ідуть у лісі,
І корабель, що при скелястім мисі
Навік у бухті кинув якорі.

Дитя весни, і літа, й падолисту,
Що вірно тчуть ясну твою окрасу,
Мистецтво, ти даруєш благодать.

І стримане, просте, хоч повне змісту,
Ти вмієш вирвать мить із плину часу
І в ній божисту вічність передать.

Так чудово висловив свої думки про мистецтво англійський поет Вільям Вордсворт. А український мистецтвознавець Валентина Боровицька сказала: “Все на світі відходить – залишається мистецтво”.

Звучить музика на вихід команд КВК.

Тож, сьогодні у нашому турнірі, який ми назвали **“Мистецький олімп”** зустрічаються дві команди веселих та кмітливих знавців мистецтва – учні 8, 9, 10, 11 класів. Привітаймо їх гучними оплесками! (*Оплески.*)

Тепер на нас чекає гра,
Хай буде весела вона і без зла!

Отже, Засідання Клубу Веселих і Кмітливих оголошую відкритим!

Як і в кожному турнірі, у нас є дві команди, які змагатимуться між собою. Це команда **“Ідеал”** та команда **“Креативність”**.

Оцінюватиме наш конкурс компетентне журі у складі... (*ведучий представляє членів журі*).

1. _____

2. _____

3. _____

Привітаймо шановних членів журі! (*Оплески.*)

Боротьба буде нелегкою, але сподіваюсь, що нашим учасникам посміхнеться фортуна. Тож побажаємо всім успіху і перемоги!

Хай на обличчях лиш усмішки сяють,
Натхнення і творчість в роботі бувають.
Талант і мудрість хай поряд ідуть,
В країну Мистецтва вони вас ведуть.

Одне одному суперники ви нині,
Тож представтеся шкільній родині.
Вперед до мрій своїх ідіть,
Мистецтво віддано любіть.

А тепер прошу команди представитися, привітати один одного та наше вельмишановне журі.

Максимальна оцінка за конкурс “Візитна картка” – 6 балів.

Конкурс “Візитна картка”.

Ведучий. Дякую нашим учасникам за гарні представлення. На вас чекає багато цікавих конкурсів, а другим нашим конкурсом буде “Розминка” у вигляді бліц-турніру. Я задаватиму командам по черзі запитання. На обдумування кожної відповіді є 5 секунд. Після цього команда виголошує відповідь. Якщо відповідь неправильна або відсутня, то відповіді на питання має право команда-суперник. За кожен правильну відповідь команда отримує 1 бал.

Конкурс “Розминка”.

1а. Що таке мистецтво? *(Мистецтво – одна з форм суспільної свідомості, основою якої є образне відображення явищ дійсності.)*

1б. Які види мистецтва належать до часових (слухових) видів мистецтва? *(Музика, література, декламація.)*

2а. Які види мистецтва належать до просторових (візуальних) видів мистецтва? *(Архітектура, скульптура, живопис, графіка, художня фотографія, декоративно-ужиткове мистецтво, комп'ютерна графіка.)*

2а. Які види мистецтва належать до просторово-часових (синтетичних, змішаних) видів мистецтва? *(Театр, кіно, телебачення, цирк, естрада.)*

3а. Митці якої країни першими почали вивчати будову людського тіла, закони гармонії й краси? *(Митці Стародавньої Греції.)*

3б. Якому фараону присвячена найвища єгипетська піраміда? *(Піраміда Хеопса, висотою 146,6 м, на спорудження якої пішло 2 300 000 кам'яних блоків, вагою біля 2,5 кг кожний.)*

4а. Що таке пагода? *(Пагоди – багатоярусні башти – культові споруди в Китаї.)*

4б. Назвіть найвидатнішу споруду Київської Русі. *(Софійський собор у Києві – головний християнський храм стародавньої Русі, будівництво якого було розпочато у 1037 році за часів Ярослава Мудрого.)*

5а. Назвіть найвидатніших митців Високого Ренесансу. *(Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело Буанаротті, Тіціан Вечелліо.)*

5б. Хто створив скульптурний портрет Вольтера? *(Французький скульптор Жан-Антуан Гудон.)*

6а. Синонім до слова “живопис”. *(Малярство.)*

6б. Синонім до слова “архітектура”. *(Зодчество.)*

7а. Яке полотно художника-мариніста Івана Костянтиновича Айвазовського стало найпопулярнішим? *(Картина “Дев'ятий вал”).*

7б. Яке історичне полотно Іллі Юхимовича Рєпіна присвячене волелюбному козацтву України? (Картина “Запорожці пишуть листа турецькому султану”.)

8а. Який собор Києва зображено на 10-гривневій купюрі зразка 2004 року? (Успенський собор.)

8б. По якій річці бурлаки тягнуть баржу у картині Іллі Юхимовича Рєпіна? (По Волзі.)

9а. Оголошення про спектакль, концерт, оперу, балет тощо. (Афіша.)

9б. Який музичний інструмент має три струни? (Балалайка.)

10а. Музично-хореографічний спектакль. (Балет.)

10б. Старовинний український народний ляльковий театр. (Вертеп.)

11а. Який духовий інструмент отримав назву від імені свого винахідника? (Саксофон.)

11б. Хто автор популярної пісні, мелодія якої стала позивними українського радіо? (Тарас Петриненко.)

12а. Збірник пісень (Пісенник.)

12б. Вид театрального мистецтва, що поєднує спів, музику та елементи драматичного дійства. (Опера.)

13а. Що є основним виражальним засобом живопису? (Колір.)

13б. Яка країна була колыскою мистецтва Відродження? (Італія.)

14а. Який музичний інструмент не належить до духових: флейта, гобой, ліра, кларнет? (Ліра.)

14б. Який із цих кольорів не можна отримати в результаті змішування: жовтий, зелений, ліловий, жовтогарячий? (Жовтий.)

15а. Як називають художника, який зображує тварин? (Анімаліст.)

15б. Портрет художника, виконаний ним самим. (Автопортрет.)

16а. Погрудне, переважно портретне зображення людини в круглій скульптурі. (Бюст.)

166. Твір монументального мистецтва, орнаментальна або сюжетна композиція зі скла. (*Вітраж.*)

17а. Який із цих художників народився на Київщині: Васильківський С. І., Малевич К. С., Дерегус М. Г. (*Казимир Северинович Малевич народився у Києві.*)

17б. Який музей знаходиться в Києві: Музей російського мистецтва, Ермітаж, Третьяковська галерея? (*Музей російського мистецтва.*)

Ведучий. Пропоную шановному журі оголосити результати конкурсів “Візитна картка” та “Розминка”.

Журі оголошує результати конкурсів “Візитна картка” та “Розминка”.

Ведучий. Запрошую по одному учаснику від кожної команди для участі в конкурсі “Юний художник”. Ваше завдання зобразити школу майбутнього. Техніка виконання довільна, термін виконання – 30 хвилин. Максимальна оцінка – 10 балів. Займіть, будь ласка, свої місця за мольбертами. Бажаємо вам успіху і творчого натхнення!

Конкурс “Юний художник”.

Ведучий. Поки наші учасники працюють, я оголошую наступний конкурс. Він називається “Угадай мелодію”. Кожна команда слухатиме фрагмент музичного твору. За правильну назву музичного твору команда отримує 5 балів і ще 5 – за прізвище композитора, автора цього твору. Ці твори вам відомі, адже ви їх слухали на уроках художньої культури.

Конкурс “Угадай мелодію”.

Звучить музика для початку конкурсу капітанів.

Ведучий. Переходимо до конкурсу капітанів. Потрібно:

- а) назвати якнайбільше прізвищ відомих художників (кількість балів залежить від кількості названих прізвищ);
- б) назвати якнайбільше прізвищ відомих композиторів (кількість балів залежить від кількості названих прізвищ);
- в) розташувати ці танці за народженням від найдавнішого: вальс, фокстрот, брейк, менует. *Правильна відповідь оцінюється в 4 бали.*

Конкурс капітанів.

Ведучий. Наступний конкурс має назву “Склади картину”. Він нагадує дитячу настільну гру “Пазли”. Кожна команда отримує розрізане на частини зображення знайомої картини. Вам потрібно скласти всі частини картини й визначити її назву та автора. Команда, яка швидше виконає завдання, отримує 10 балів.

Відповідь: Віктор Михайлович Васнецов “Витязь на роздоріжжі”. Василь Григорович Перов “Трійка”.

Конкурс “Склади картину”.

Журі оголошує результати конкурсу капітанів, конкурсів “Угадай мелодію” та “Склади картину”.

Ведучий. 30 хвилин минули. Прошу учасників конкурсу “Юний художник” подати свої роботи в журі. А вас, шановні члени журі, прошу відзначити оригінальність та нестандартність виконання завдання.

А я оголошую конкурс “Поезія”. У ньому беруть участь по одному учаснику від кожної команди. Завдання: якомога проникливіше прочитати поезію про мистецтво. Кожен із учасників конкурсу може отримати до 10 балів.

Звучить музика для читання поезій.

Конкурс “Поезія”.

Журі оголошує результати конкурсів “Юний художник” та “Поезія”.

Ведучий. Наступний конкурс має назву “Впізнай картину”. Це конкурс-пантоміма. Команди отримують репродукції картин відомих художників. Кожна команда за допомогою пантоміми показує суперникам, що саме зображено на картині, а команда-суперник повинна відгадати, про яку картину йдеться, і назвати автора цієї роботи. При виставленні балів журі враховує, як майстерно та згуртовано команда показувала пантоміму та чи правильно вона відгадала назву та автора картини. Кожна команда може отримати у цьому конкурсі від 0 до 10 балів.

Конкурс “Упізнай картину”.

Журі оголошує результат конкурсу “Упізнай картину”.

Ведучий. У наступному конкурсі командам потрібно скласти сенкан про мистецтво. З таким видом роботи, як сенкан, ви працювали на різних уроках неодноразово. Але я нагадаю вам структуру сенкана.

Сенкан – це неримований п’ятивірш. У 1-му рядку – 1 іменник, який задає тему. У 2-му рядку – 2 прикметника. У 3-му рядку – 3 дієслова. 4-й рядок – це - речення з 4-х слів, 5-м словом може бути службова частина мови. У 5-му рядку – 1 іменник, який асоціюється у вас зі словом-темою з 1-го рядка.

На створення сенкана у вас є 5 хвилин. Кожна команда за дане завдання може отримати до 10 балів.

Увага! Слово-тема – “Мистецтво”.

Конкурс “Сенкан”.

Ведучий. А я оголошую наступний конкурс, який має назву “Українська народна пісня”. Зараз команди по черзі співатимуть по одному куплету української народної пісні. Тільки закінчила співати одна команда, зразу ж один куплет своєї пісні виконує інша команда. Так співатимемо до тих пір, поки одна з команд не зможе виконати пісню. Журі оцінюватиме не лише кількість пісень, які знає команда, а й саме виконання пісні та згуртованість команди під час цього конкурсу. За виконання куплета пісні команда отримує 1 бал.

Конкурс “Українська народна пісня”.

Ведучий. Ось і добіг кінця наш турнір під назвою “Мистецький олімп”. Дякую нашим учасникам, які продемонстрували нам свої знання, уміння та навички. Зараз шановне журі має визначити переможця.

А поки члени журі працюють, запрошуюю наших юних поціновувачів мистецтва виконати номери художньої самодіяльності.

Номери художньої самодіяльності.

Ведучий. Дякую всім учасникам сьогоднішнього дійства. Дорогі учні, ви добре попрацювали, намагалися якнайкраще продемонструвати свої таланти. А головне, що всі ми разом сьогодні створили свято мистецтва та краси, пробудили в собі бажання бути людянішими та добрішими.

Ведучий.

Тепер, журі, за вами слово!
Бо грали тут усі чудово.
Та щоби сумніви пропали,
Хто кмітливіший, ерудований,
найталановитіший,
Я прошу щоб ви сказали.

Запрошую шановне журі оголосити результати конкурсу.

Підбиття підсумків турніру. Нагородження переможців, відзначення учасників.

Ведучий. Ми вдячні вам, наші шановні гості!

Учень. Шановні гості! Всі будьте здорові!

Заходьте до школи, до нашого дому.

Ми завжди вам раді. Ми завжди щасливі.

Ми любих гостей зустрічаємо щиро!

Учениця. Хай в ваших оселях все буде гаразд!

А в гості до нас завітайте не раз.

На згадку про захід дарунок прийміть,

Щоб щастя й здоров'я було з вами вік.

Учень. Щоб творчість буяла, натхнення прийшло,

А нових ідей повен міх прибуло.

Щоб гроші водились в кишенях у вас,

А заздрість і горе відвертались від вас.

Учениця. Щоб друзі хороші до школи ішли

І з ними ви дружбу хорошу вели.

Щоб щасливо жили, завжди без турбот

І мали здоров'я і успіх в роботі.

Учень. Тож будьте здорові, живіть ви багато,

Добра і любові і в серце і в хату.

А ми вас чекаєм і завжди вам раді,

І ми вас вітаєм на нашому святі.

Ведучий. Наостанок пропоную послухати пісню.

Виконується пісня “Бажаєм щастя і добра”.

Ведучий. Турнір “Мистецький олімп” оголошую завершеним.

Звучить музика на завершення турніру.